

Sygn. akt III PSK 90/21

POSTANOWIENIE

Dnia 1 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa T. G.
przeciwko Zespołowi Szkół imienia (...) w W.
o wynagrodzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 1 lipca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L.
z dnia 18 marca 2020 r., sygn. akt VIII Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powoda kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w L., wyrokiem z dnia 18 marca 2020 r., oddalił apelację T. D. od wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 6 czerwca 2019 r., mocą którego oddalono jego powództwo o wynagrodzenie.

W sprawie ustalono, że T. D. realizował udzielony mu przez pracodawcę urlop dla poratowania zdrowia w okresie od dnia 8 maja 2017 r. do dnia 10 kwietnia 2018 r. w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia. Pismem z dnia 12 maja 2017 r. Zespół Szkół, na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 2215) zaproponował powodowi na rok szkolny 2017/2018 ograniczenie dotychczasowego zatrudnienia,

a jako przyczynę wskazano zmniejszenie liczby oddziałów w szkole, uniemożliwiające zatrudnienia powoda w pełnym wymiarze zajęć. W odpowiedzi na propozycję ograniczenia zatrudnienia, oświadczeniem z dnia 16 maja 2017 r. powód wyraził zgodę na proponowaną zmianę.

Sąd Okręgowy podzielił dokonane przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne jak również podzielił wnioski Sądu Rejonowego w zakresie tego, że T. D. wyraził zgodę na ograniczenie zatrudnienia, kwestionując jedynie okres, w którym doszło do zmniejszenia wymiaru zajęć, wyraził więc na nie zgodę, ale w innym terminie. W ocenie Sądu odwoławczego, dowolne określanie tego okresu przez powoda tj. po 10 kwietnia 2018 r. było niedopuszczalne, ponieważ okres ten jest zależny od zaistnienia obiektywnych przyczyn niezależnych od pracodawcy i pracownika.

Skargę kasacyjną wywiódł pełnomocnik powoda, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w całości. We wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wskazał na występowanie istotnego zagadnienia prawnego, sprowadzającego się do pytań: (-) czy w przypadku, gdy nauczycielowi zatrudnionemu na podstawie aktu mianowania najpierw na podstawie art. 73 ust. 1 Karty Nauczyciela udzielono, od daty przypadającej w bieżącym roku szkolnym, urlopu dla poratowania zdrowia, następnie zaś w dalszym terminie nauczycielowi złożono w trybie art. 22 ust. 2 Karty Nauczyciela propozycję ograniczenia jego zatrudnienia do niepełnego wymiaru pensum od 1 września kolejnego roku szkolnego, na którą wyraził zgodę, nauczycielowi zgodnie z art. 73 ust. 5 Karty Nauczyciela w brzmieniu aktualnym na dzień 1 września 2017 r. za cały czas pozostawania na urlopie dla poratowania zdrowia przysługuje jednakowe miesięczne wynagrodzenie liczone przy uwzględnieniu pełnej stawki wynagrodzenia zasadniczego przysługującej nauczycielowi w dniu poprzedzającym dzień udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia niezależnie od faktu wyrażenia zgody, czy też wynagrodzenie to od dnia wskazanego, jako data początkowa ograniczenia zatrudnienia, ulegnie pomniejszeniu z uwagi na zastosowanie do jego obliczenia stawki wynagrodzenia zasadniczego obniżonej proporcjonalnie do wymiaru zatrudnienia wynikającego z ograniczenia etatu, która przysługiwałaby nauczycielowi gdyby normalnie pracował? (-) czy w przypadku, gdy nauczycielowi zatrudnionemu na podstawie aktu

mianowania najpierw na podstawie art. 73 ust. 1 Karty Nauczyciela udzielono urlopu dla poratowania zdrowia, który rozpoczął się jeszcze w trakcie danego roku szkolnego, następnie zaś w dalszym terminie zaproponowano mu ograniczenie zatrudnienia w trybie art. 22 ust. 2 Karty Nauczyciela ze skutkiem od 1 września kolejnego roku szkolnego, nauczyciel wyrażający zgodę na takie ograniczenie uprawniony jest do złożenia zastrzeżenia, że skutek takiej zgody nastąpi w pierwszym dniu, w którym podejmie swoje obowiązki po zakończeniu okresu korzystania z urlopu dla poratowania zdrowia, tj. innymi słowy do określenia terminu, od którego powstaną skutki prawne wyrażonej przez niego zgody?

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu.

Skarżący nie dostrzega, że Sąd Najwyższy odniósł się do wątpliwości zawartych w skardze kasacyjnej, w wyroku z dnia 9 maja 2019 r., III PK 49/18 (LEX nr 2692196), na który w swoim uzasadnieniu powołał się również Sąd Okręgowy.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wypracowane zostało stanowisko, iż złożenie wniosku o urlop dla poratowania zdrowia nie chroni nauczyciela przed wypowiedzeniem stosunku pracy z przyczyn określonych w art. 20 ustawy – Karta Nauczyciela (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2013 r., I PK 199/12, LEX nr 1400078, uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 26 czerwca 2013 r., I PZP 1/13, LEX nr 1348188). Dalej w uzasadnieniu do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2006 r. (I PK 47/06) stwierdzono, że złożenie przez nauczyciela wniosku o udzielenie urlopu dla poratowania zdrowia nie stoi na przeszkodzie rozwiązaniu z nim stosunku pracy, jeżeli zostały spełnione przesłanki prawne dla tej czynności pracodawcy. Dlatego wniosek o urlop dla poratowania zdrowia nie chroni pracownika przed decyzjami kadrowymi dyrektora szkoły w związku ze zmianami organizacyjnymi powodującymi zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub zmianami planu nauczania uniemożliwiającymi dalsze zatrudnianie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela.

Odnosząc się do pytań stawianych przez skarżącego, należy podkreślić, że w modelowej sytuacji na urlop dla poratowania zdrowia przechodzi nauczyciel zatrudniony w pełnym wymiarze zajęć. Gdy strony nauczycielskiego stosunku pracy uzgodniły, że od nowego roku szkolnego wymiar ten będzie niższy (w sprawie porozumienie zostało zawarte w dniu 16 maja 2017 r.), wówczas to modelowe założenie - uzasadniające zastosowanie art. 72 ust. 5 Karty Nauczyciela w taki sposób, że zachowuje się prawo do wynagrodzenia zasadniczego z daty rozpoczęcia urlopu - nie znajduje odzwierciedlenia w funkcji urlopu dla poratowania zdrowia. Obie strony nauczycielskiego stosunku pracy mają bowiem świadomość, że po zakończeniu tego urlopu nie będzie zapotrzebowania na pracę tego nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć. W tych okolicznościach nie można stosować art. 72 ust. 5 Karty Nauczyciela tak samo jak w przypadku udania się na urlop z art. 72 Karty Nauczyciela, nauczyciela, którego wymiar czasu pracy nie został zmodyfikowany za porozumieniem stron, w okolicznościach przewidzianych w art. 22 ust. 2 tej ustawy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2019 r., III PK 49/18, LEX nr 2692196). Innymi słowy, zatrudnienie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć jest przesłanką, która musi zostać przez nauczyciela spełniona dla

udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia. Nie musi natomiast być spełniona przez cały okres trwania tego urlopu. Dla oceny czy nauczyciel spełnia warunki do urlopu dla poratowania zdrowia istotny jest bowiem moment złożenia przez niego wniosku o urlop.

Stosując wnioskowanie *a minore ad maius*, skoro dopuszcza się możliwość definitywnego rozwiązania z nauczycielem stosunku pracy w czasie trwania urlopu dla poratowania zdrowia, to uznać należy, iż tym bardziej dopuszczalne jest ograniczenie wymiaru jego zatrudnienia w czasie trwania tego urlopu, a tym samym odpowiednie do tego ograniczenia zmniejszenie wynagrodzenia nauczyciela. Rację ma zatem Sąd Okręgowy, że powód ma prawo wyłącznie do wynagrodzenia w takiej wysokości, w jakiej otrzymałby je, gdyby normalnie przystąpił do świadczenia pracy w dniu 1 września (zachowuje prawo do wynagrodzenia zasadniczego wyliczanego przy uwzględnieniu takiego wymiaru zajęć, jaki na podstawie zawartego z pracodawcą porozumienia obowiązywałby go, gdyby z urlopu nie korzystał).

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał zatem, że skarżący nie wykazał potrzeby rozpoznania jej skargi kasacyjnej. W związku z tym, opierając się na treści art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji. O kosztach orzeczono w myśl art. 102 k.p.c.